

मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळा मार्फत
संक्रमण शिबिराच्या तसेच बृहतसूचीमार्फत होणा-या
गाळ्यांचे वाटप करण्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये सुधारणा
करण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
गृहनिर्माण विभाग
शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४१/दुवपु-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २९ जून, २०२२

संदर्भ :- शासन पत्र, संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४१/दुवपु-२, दि.२८.०६.२०२२

प्रस्तावना :

म्हाड अधिनियम १९७६ मधील प्रकरण ८ मध्ये नमूद केलेल्या कलम ७६ ते कलम १०३ मधील तरतूदीनुसार मुंबई बेटावरील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या उपकरप्राप्त इमारतींची दुरुस्ती तसेच काही विशिष्ट परिस्थितीमध्ये त्यांचे भूसंपदान करण्यात येते. जुन्या उपकरप्राप्त इमारती धोकादायक म्हणून घोषित झाल्यावर अथवा दुरुस्ती पलीकडे असल्यास भाडेकरू/रहिवाश्यांचे स्थलांतर मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या अखत्यारीतील संक्रमण शिबीरात करण्यात येते. त्याचप्रमाणे मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत धोकादायक, जीर्ण इमारती तसेच दुरुस्ती पलीकडे असलेल्या, दुरुस्तीकरिता असलेल्या, कोसळलेल्या इमारतीमधील रहिवाश्यांना वेळोवेळी मंडळामार्फत तात्पुरता संक्रमण निवारा उपलब्ध करून देण्यात येतो. सदरचे वितरण सहमुख्य अधिकारी/ दुवपू मंडळ यांचे मान्यतेने करण्यात येते.

मुंबई शहरातील अरुंद भूखंड, आरक्षण, विकास नियंत्रण नियमावलीतील तरतूदी, रस्ता रुंदीकरण इत्यादीमुळे बाधित झालेल्या इमारतींच्या जागी पुनर्रचीत इमारत होऊ शकणार नसल्याने या इमारतीमधील भोगवटादारांना बृहतसूचीवर (Master List) घेण्यात येते. तथापि, शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, मुळ लाभार्थी अजूनही गाळा मिळण्यापासून वंचित आहेत.

सद्यःस्थितीत मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या संक्रमण शिबीरांची संख्या कमी असून त्याकरिता असलेली मागणी जास्त आहे. तसेच, संक्रमण शिबीरांकरीता विशेषतः दक्षिण मुंबईत रिकाम्या संक्रमण शिबीरांची गरज आहे. सबब, जुन्या निष्कासन सुचना गाळेधारक (दि.०१.०१.२०१८ पुर्वीचे) यांना संक्रमण शिबीर वितरीत करणे उचित होणार नाही, त्यामुळे अशा पात्र निष्कासन सुचना गाळाधारक यांना बृहतसूचीवरून गाळा मिळण्याकरिता अर्ज करण्याचा देखील पर्याय उपलब्ध आहे.

सद्यःस्थितीत मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडे विकास नियंत्रण नियमावली विनियम ३३(७) अंतर्गत अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळाच्या माध्यमातून विविध आकारमानाची घरे प्राप्त होत असतात. सदरहू घरांचे वितरण हे बृहतसूचीतील पात्र व्यक्तींना करणे अपेक्षित आहे. तथापि, मंडळाकडे सध्या उपलब्ध असलेल्या ४०० चौ.फुटांपेक्षा अधिक आकारमानांच्या घरांकरीता मागणी कमी आहे व या गाळ्यांची दुरावस्था होऊ नये याकरिता देखभालीचा खर्च मंडळास करावा लागत असून याबाबत मंडळावर आर्थिक भार पडत आहे. सबब, सदरहू गाळे मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने मुंबई मंडळाच्या माध्यमातून सोडतीमार्फत विक्री पद्धतीने उपलब्ध करून दिल्यास मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास अतिरिक्त महसूल प्राप्त होईल.

शासनाच्या समक्रमांकाचे दिनांक २८.०६.२०२२ रोजीचे शासन पत्र अधिक्रमीत करण्यात येत असून उपरोक्त बाबी विचारात घेता शासन आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे :-

शासन निर्णय :

अ) मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडे सद्यःस्थितीत उपलब्ध असलेल्या संक्रमण शिबिरांची संख्या कमी असून संक्रमण शिबिरांची मागणी जास्त आहे. तसेच, संक्रमण शिबिरांकरीता विशेषतः दक्षिण मुंबईत रिकाम्या संक्रमण शिबिरांची गरज आहे. सबब, जुन्या निष्कासन सुचना गाळेधारक (दि.०१.०१.२०१८ पुर्वीचे) यांना संक्रमण शिबिर वितरीत करण्यात येणार नाही, त्यामुळे अशा पात्र निष्कासन सुचना गाळेधारक यांनी बृहतसूचीवरून गाळा मिळण्याकरिता मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडे अर्ज करावा. सदरहूचे वितरण ऑनलाईन सोडत पद्धतीने प्रत्येक महिन्याच्या १ तारखेला करण्यात यावे.

आ) मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडे सद्यःस्थितीत उपलब्ध असलेल्या ४०० चौ.फुटांपेक्षा अधिक आकारमानांचे गाळे मुंबई मंडळाच्या माध्यमातून सोडत पद्धतीने विक्री करिता उपलब्ध करून देण्यात यावे. यातून प्राप्त होणारा निधी मुंबई मंडळाने मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास उपलब्ध करून देण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२०६३०१५१७२८२१०९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्र.दे.पायघन)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

- २) मा. सभापती / मा. उपसभापती विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ३) मा. अध्यक्ष / मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ४) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
- ८) मा. मंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. मंत्री व राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) मा. संसद सदस्य / विधानपरिषद सदस्य / विधानसभा सदस्य (सर्व)
- १२) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, म्हाडा, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १४) मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
- १५) मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
- १६) सर्व उप सचिव / सर्व अवर सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई .
- १७) सर्व कार्यासने गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) निवडनस्ती (दुवपु-२), गृहनिर्माण भवन, मंत्रालय, मुंबई.